

Akif Emre'ye MEKTUP

22 Mayıs 2018

HASANALİ YILDIRIM
hasanaliyildirim@gmail.com

Ağabey,
İnsan gafletle malûl bir mahlûk. Ve gafletle ödüllendirilmiş. Sahiplik iddia ettiğimiz şeyler, sanki ilânihaye bizimle birlikte kalacak. Bu gönüllü aldanma mekanizmasıyla donatılmasaydık çıldırırız herhâlde. Hâlbuki yok öyle bir şey! İnsan neye sahipse ondan mahrum kalacak. Hayatım boyunca sahiplik iddia ettiklerimin arasında en asili ve en kıymetlisi, kuşkusuz senin dostluğundu. Senin ağabeyliğindi. Bir daha taklidine bile kavuşamayacağımı bildiğim yüce bir lütuftu bu. Öyle ya, binlerce insanla tanıyoruz belki ve aralarından birkaçını ahbap belliyoruz. Ne ki hakikatte sahici dostluğun cümle kapısına bile yaklaşmadan, dostluk için yaratılmış bu dünyadan göçüp gidiyoruz da mahrumiyetimizin farkına varamıyoruz.

İşte ben bu durumun istisnasıyım.

Menfaat beklentisinin her iki taraf için de aşıldığı bir ahbaplık hukukunun tesisi ne zor bu zamanda! Hele bu kişiler meslektâşa.

Ağabey,

Farketmişsindir, Anadolu'dan kopup yolu bir şekilde İstanbul'a düşen genç varakperveranın ömrü hayatlarındaki en derin tahassüsleri, eserlerine hayran kaldıkları yazar taifesiyle

tanıştıklarında yaşadıkları sükûtu hayal ne kapanmazdır! Davulun sesi uzaktan hoş gelir misali satırlarda devleşen zevatın, hayranının gözünde cüceleşmesi için bir çay içimi muhabbeti yeterli gelir çoğunlukla. Belki kendisi gibi okumayı seven ahbabına anlatacağı bir hikâyeye kavuşmuştur o genç ama o muhterem yazar, kavi bir hayran kaybetmiştir.

Dünyanın her yerinde böyle bu. Üstelik yalnızca edebiyat ve sanat alanlarında değil, düşünce ve bilim sahalarında da aynen geçerli bu durum. Üreten zihinler, yakınlarındayken mikroskobik varlıklara dönüşür; manen. Yaratmanın kefareti bu sanki. Gerçi bizdekilerde yaratıcılık azaldıkça kibirlenme artar ya, o da ayrı mesele.

Ama sen ağabey, dünyanın her yerinde, her kalem erbabı için aynen geçerli bu durumun biricik istisnasısın. “Başka istisna yok.” demiyorum ki. “Ben tanımadım.” diyorum.

Derinliği yakınlaştıkça artan. Muhabbeti çoğaldıkça katmerleşen bir istisna.

Düşünceleri benzeştiği için birbirini sevdiğini zannedenlere inat, zıt kutuplardakilerin üstün meddiydi bizimkisi.

Demem o ki sen ne başkaydın be Âkif Ağabey!

Ağabey, biliyor musun? Bir husus var... ki ifadesi çetin. Hayır, sadece ben ifade etmekte zorlanmıyorum, “Mal bulmuş mağribilere malzeme mi veriyorum gene?” hissi benimkisi. Geçenlerde hakkında yazdığım bir yazıda şöyle cümleler kurmuştum: “İktidarın hazzetmeyeceği şeyler söylemekten geri durmayacaksınız ama aynı zamanda iktidarın da, içinde bulunduğunuz camianın da yanında ve yakınında bulunmaya devam edeceksiniz. Başka bir ifadeyle onlara karşı gelirken dahi onları karşınıza almayacaksınız. Yani karşı mahalledekilerin elinde oyuncak olmayacaksınız; onların düşmanca bakışlarını taşıyan eleştiri dilinden, şeytandan kaçır gibi kaçmayı başaracaksınız.” Bu sözlerimden hareketle bir kısım mağribi, “Adama bak. Bizim 40 yıllık Akif’imizi AKP’li yaptı.” bile dedi be ağabey. Yüz yıl önce adaşının suratlarına tükürdüğü tiplerin İslâmcı torunları.

Yeri gelmişken söyleyeyim, Necip Fazıl’ı aştığımı iddia edenler bile çıktı.

Hatta başka neleri, neleri...

kulenin en yumuşak melteme dahi dayanamayıp tek tek yere yığılmasındaki gibi, o ululama da ânında yerle yeksan olur. Zaten o putlaştırmanın, bırakalım yüceltmenin kendisinin, sahtesiyle bile uzaktan-yakından bir ilgisi yoktu ki. En başından beri gaye, devirmek için o kişiyi yukarı çıkarmaktı.

Bu hayvanat ve haşerat takımı, akıllarınca seni böyle ululayarak, ne bileyim, düşünür filân ilân ederek bir kere daha gömmek istiyorlar ağabey. Gözardı etmek... Yoksaymak... Hiçleştirme... Değersizleştirmek... Kendilerine benzetmek... Sorsan, onlar da "Hortlak bizimkinde değil, gâvurun kültüründe var." diyecekler. Gel gör ki, tövbe tövbe, hortlamandan korkuyorlar âdeta. Kalbi mühürleneler müstesna. Ölümünle onlar kurtuldu çünkü. Senden yakasını

Desinler tabii. O gücüme gitmiyor ki. İçimi kemiren husus şurası: Abi, nasıl desem... Meğer çevrende amma da akrep, çıyan, yılan, tilki, sansar ve çakal varmış.

Ve kurt.

Bozkır kurdu değil elbette; en keyfiyetlisi, bildiğin çürük elma kurdu.

Biliyorum, söz söyleyenin değil, dinleyenin. Yine de lâfi tersinden anlamaya ant içmiş nasipsizler, bütün bu hayvanat ve haşeratı bir mıknaş gibi kendine çektiğini iddia ettiğimi çıkaracaklar. Korkum o. Öyle vahim bir durum yani. Ben elbette kapağı açık bir bal kavanozuna en çok sineklerin üşüştüğünü bilenlerdenim. Adı sineklerin bala bu teveccühünde, balın zerre miktar kabahatli tutulmayacağına da. Fakat insanları anlamışlar, anlayanlar ve anlamak isteyenler diye tasnifimin üzerinden handiyse üç asır geçti. O kahir ekseriyet mi? Dedim ya, âlem mağribi dolu.

Müslüman 'ilmi hâl'ini bilmekle mükellef ya; o yüzden vurguluyorum: Zamanımızda asfaltın altı bile serapa akrep. Galiba bu abidevi tenakuzun sebebini buldum. Bilmem sen ne dersin ağabey?

Bir yeniyetme cinliği vardır hani. Ana-babasını yahut bir öğretmenini serapa devasalaştırır ilkin. İnsanüstü vasıflarla donatır. Elinde mızrağı, etrafında dansederek tavaf etmediği kalır bir tek.

Oyun kâğıtlarından yapılan kuleleri andıran hayali yapıların üzerinde, stratosferin de üstüne çıkarılarak önce ulaşılmazlaştırılan bu kişi, vakti saati geldiğinde küçücük bir fiskeyle alaşağı edilir. Tıpkı o oyun kâğıtlarından kurulu

▲ Üsküdar

kurtaramayanlar, şu bizim gel-gitçi tayfa. Sahi, bu yüzden mi ağabey, muhafazakârlar aynayı sevmez?

Şimdiki tiki çocukları öyle değil tabii ki. Üç yüz yıl önce Frenk burjuvasının çocukları kendilerini nasıl hissediyorlarsa onlar dünyaya aynı gözle bakmaktalar; bilmez miyim!

Hiçbirine hakikaten yüz vermediğin bu taife, şimdilerde seni kendi mağaralarına çekiştirmekle meşgul.

Sık sık söylediğin gibi: Hayrolsun.

Bir bakarsın, herhangi bir günlük gazetenin görüş sayfasında bir-iki karalaması çıkan kişi, ertesi hafta yazardır ya bu ülkede. Yabancı dili varsa Batı basınından yaptığı yalan-yanlış çevirilere imzasını atan, yoksa da kenarda köşede kalmış isimlerin yazılarındaki bazı kelimeleri başka sözcüklerle değiştirdikten sonra 'benimseyen' zevatsa düşünür. Seni işte bu sürünün içine dâhil etmek istiyorlar ağabey. Sonra da her sene bir gün adını yâdedip geri kalan vakitte unutturmak.

Kibletaşı kadar kavi duruşun, onların yamukluklarının mihengi ya ağabey.

Demem o ki ağabey, biz bıraktığından beter hâllerdeyiz. Yani Kudüs daha bir kimsesiz, Bosna daha çok sahipsiz, İstanbul daha bir sensiz. Ben daha çok yalnız.

Senin o kendine özgü tavrının, yani partiye, hükûmete, hatta devlete başka türlü bakışının, yanibaşındayken bile uzakta kalışının yolunu ısrırgan otları bürüdü ağabey. Temsil ettiğin muhalefet anlayışının yeni bir mümessili yok. Şimdilik gelecek gibi de görünmüyor.

Nöbet yerin boş ağabey. Doğru fikirleri ifade etmek yerine dosdoğru bir tavır takınarak istikrarlı bir tarzda terketmediğin o noktanın, nöbet yerinin heveslisi çok ama hakiki taliplisi yok ağabey. Sana Necip Fazıl'ı aştıranlar, üç vakte kadar seni de aşacaklardır ya.

Takdir edilesi bir hokkabazlıkla lûgatlerinden haram kelimesini çıkarırlar, senin düşünce ahlâkını ve siyaset tavrını da benzeri bir Ali Cengiz oyunuyla sırlamak istiyorlar. Hâlbuki senin o emsallerini ancak İmamı Azam gibi büyüklerde görebildiğimiz ahlâki tavrın, düşüncelerinden bile kıymetli. Anlayana! Çünkü düşünceler, varlıklarını aslında biraz da olaylara, olgulara ve gelişmelere borçlu. Yani iman düzeyine taşınmamış her düşünce, olgulardaki değişikliklerden etkilenmek durumunda. Demek ki insanın düşünceleri değişebilir. Peki ya ahlâki?

Belli bir inançtan, dünya görüşünden, hatta imandan hareket eden bir ahlâk, olaylar ve gelişmeler karşısında eğilip bükülebilir mi? Hâlbuki zamanımızda insanların düşünceleri sabit kalmakta ama ahlâkları en küçük rüzgâra göre değişebilmekte; tersi olması gerekirken. İşte senin bize miras bıraktığın asıl farkın da tam burada ya: Belirgin bir dünya görüşüne, belli bir imana sahiplik bilinciyle eşya ve hadiseler karşısında düşüncelerini esnettiğinde bile ahlâkından hiç taviz vermeme kaviliği...

Biliyor musun ağabey, masamıza gelip sohbetimizi bölen hayranlarını özledim. Teklifsizce oturan tanıdıklarını... Tanımadıklarını. Seni tanıdığını zannedenlerin pervasızca işgallerini. Hayatlarının en istisnai ânlarından birini yaşadıklarının bilincini kuşanmış gençlerin toy coşkusunu...

Ağabey,

Senin o kendine özgü tavrının, yani partiye, hükûmete, hatta devlete başka türlü bakışının, yanibaşındayken bile uzakta kalışının yolunu ısırgan otları bürüdü ağabey. Temsil ettiğin muhalefet anlayışının yeni bir mümessili

yok. Şimdilik gelecek gibi de görünmüyor. Uzakta durarak en başta nemalanmayı dışlayan, ardından da hiçbir muhalefet tavrının kaldıramayacağı kadar ilkeli ve anlayışlı bir tarzda ama aynı zamanda elinde neşter tutan operatörün kararlılığı ve 'acımasızlığıyla' doğru bildiğini ifade etmekten geri durmama anlayışının sırrı, simyanın sırlarından biri hâline geldi.

Ağabey,

İkibuçuklukken geldiğim, benliğimi idrak ettiğim, bütün mahrumiyetlerimi yaşadığım, bütün kavuşmalarına ümit bağladığım ve bütün hazlarımı tatmaktan vazgeçtiğim, "Ben artık başka bir yerde yaşayamam ki." dediğim, sahiden de taşrasına çıktığımda boğulur gibileştiğim İstanbul'da yaşamak istemiyorum artık.

Artık İstanbul'da yaşamak istemiyorum. Çünkü handiyse her köşesinde seninle ilgili bir hatırayı taşımak mecburiyetinde bırakıldım. Koca bir yıl olmuş ama ben Üsküdar İskelesi'nde vapurdan iner-inmez gözüm çeşmenin etrafını şöyle bir yoklamadan geçemiyorum. Haydi geçtim diyelim, otobüs duraklarına vardığımda bu sefer gönlüm seni orada arıyor.

Hiç bıkmadı yanılmaktan havsalam; hayalim hiç yorulmadı. Gittiğimiz lokantalarda senin sandalyen hep boş. Benimse ruhum.

Artık kahvelerde önüme konan çayların hararetiyle filân ilgilenmiyorum. Yahut tomurcuk konmasıyla. Nasılsa “Titizlenme o kadar.” diyen o yumuşak bakışlar yok başucumda.

Bir yıldır bütün çaylar soğuk ağabey; bütün çaylar demsiz. Bayat ve demsiz. Sohbeti koyultan vasfını kaybetmiş bütün ölü tavşan kanları.

Kahveler nohut tozu.

Artık buralardan çekip gitmek ve seninle birlikte gezmediğimiz herhangi bir yerde yaşamaya devam etmek geçiyor içimden. Ben de kaç kere “Yazılarının ehemmiyeti, kitaplarının kuşatıcılığı yetmiyor mu?” diye düşünmeden edemiyorum tabii ki. Ama yetmiyor işte ağabey. Ben seni metinlerinden değil, yaşantından tanıyarak sevmiştim. Ondan belki.

Ağabey,

Kimileyin siste, Şemsipaşa Sahili’ndeki gezintilerimin, kimileyin Fethipaşa Korusu’nun sokak lâmbalarının ışıklarının eşliğindeki bağdaş kurmalarımızın; hatta daha önceleri korunun tepesindeki Dilruba’daki gecelerimizin mahrumiyetinden başka nasıl uzaklaşabilirim ki? Yahut 15 senedir uğramadığımız Fokurtu bungalovlarındaki muhabbetlerimizin artık nasır bağlamış içburukluktan?

Kızkulesi’nin karşısındaki merdivenleri işgal eden çayhanelerdeki buluşmalarımızı hatırlıyorsundur. Çaylarını hiç beğenmediğim hâlde daha çok niçin tercih ederdim orasını, itiraf edeyim mi ağabey? Sırtımız yoldan gelen-geçene dönüktü ya, seni görüp muhabbetimize salçacılar daha az çıkardı orada da ondan.

Yağmurlu havalarda sığındığımız burnu büyük, keyfi küçük Kâtibim’in bile önünden geçerken gözlerimi kaçırmadan edemiyorum.

Biliyor musun ağabey, masamıza gelip sohbetimizi bölen hayranlarını özledim. Teklifsizce oturan tanıdıklarını... Tanımadıklarını. Seni tanıdığını zannedenlerin pervasızca işgallerini. Hayatlarının en istisnai ânlarından birini yaşadıklarının bilincini kuşanmış gençlerin toy coşkunu... Ve bu coşkunun son 10 yılda nasıl da adım adım bir küstahlığa evrileyazdığını. Birkaç hafta o gencin kaldığı yurttan atacağı “Şöyle şöyle dediydim de morarttımdı Âkif Emre’yi.” telmaşa efelenmelerini. Ve senin, yanında kazaen ‘yel uçuran’ kadıncağız utanmasın diye kendini sağırılığa vuran Hatemi Esam misali küstahlıkları duymazdan gelmelerindeki âlicenaplığını.

Ve nihayet dönüp durakta kendi otobüslerimizi beklerkenki ayaküstü uzatma dakikalarımızı çok özledim ağabey.

Çoğunlukla senin otobüsün niçin daha önce gelirdi ağabey? ♦♦

